

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Lakgronden
1	13-5-2024	Nota - Stas FB - Kamerbrief toezeggingen Commissiedebat box 3 d.d. 18 april 2024	Persoonsgegevens
2	30-4-2024	Brief NVB - Belastingheffing naar werkelijk rendement: Niet-liquide beleggingen	Persoonsgegevens
3	10-5-2024	Brief DUFAS - Hybride stelsel heffingen in box 3	Persoonsgegevens

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFORMATIE

Aan
de minister

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief toezeggingen Commissiedebat box 3 d.d. 18 april 2024

Datum
13 mei 2024

Notanummer
2024-0000268898

Bijlagen
1. Brief Eerste Kamer
2. Brief Tweede Kamer
3. Notitie NVB
4. Notitie DUFAS

Aanleiding

In het Commissiedebat over box 3 op 18 april 2024 heeft u een aantal toezeggingen gedaan. Met de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer worden deze toezeggingen afgedaan. De brief is geagendeerd voor het volgende Commissiedebat over box 3 op woensdag 22 mei 2024. De verzending van de brief aan de Tweede Kamer staat daarom gepland op uiterlijk donderdag 16 mei. Daarnaast zal de Eerste Kamer op 16 mei eenzelfde brief ontvangen.

Beslispunten – Verzending brief toezeggingen Commissiedebat box 3 d.d. 18 april 2024 aan de Eerste en Tweede Kamer

1. Bent u akkoord met het versturen van de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer? Zo ja, dan vragen wij u de brieven te ondertekenen (bijlage 1 en 2).
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

15.05.24

ja
ja

Mu

Kernpunten

- In de Kamerbrief wordt ingegaan op de volgende onderdelen:
 - Het onderscheid tussen liquide en niet-liquide beleggingen
 - Vormgeving vermogensbelasting
 - Opzet onderzoeken naar vastgoed
 - Adviezen adviesorganen
- Zowel in de introductie als in de conclusie van de brief wordt het belang benadrukt om iets te doen aan het huidige box 3-stelsel. Daarbij wordt aangegeven dat deze maand besloten moet worden of advies gevraagd kan worden aan de Afdeling advisering van de Raad van State om te kunnen blijven streven naar de inwerkingtreding van een nieuw stelsel per 2027.
- Bijgaand treft u ter informatie een notitie aan van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en een brief van de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) over de vraag of het mogelijk is om niet-liquide beleggingen onder een vermogenswinstregime te brengen en of zo'n systematiek uitvoerbaar zou zijn voor de banken in het kader van de rensignering voor de Vooraf Ingevulde Aangifte. Zie bijlage 3 en 4.

Informatiepunt – Commissiedebat box 3 op 22 mei 2024

Als bijlage treft u ook een eerste voorbereidingsdossier aan voor het Commissiedebat op 22 mei. Het dossier zal voorafgaand aan de voorbespreking van het debat op 21 mei aangevuld worden. Indien u nu al specifieke wensen voor de voorbereiding heeft, dan ontvangen wij deze graag.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Met het versturen van de brief naar de Tweede Kamer worden de toezeggingen die u heeft gedaan in het vorige Commissiedebat over box 3 op 18 april 2024 afgedaan. De brief is geagendeerd voor het aankomende Commissiedebat over box 3 op woensdag 22 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

PER EMAIL
Ministerie van Financiën

Persoonsgegevens

Datum 30 april 2024

Betreft: Belastingheffing naar werkelijk rendement: niet-liquide beleggingen

Geachte heer

1. Inleiding

Ik refereer aan uw bericht over een aantal vragen die zijn opgekomen in het Commissiedebat van 18 april over de mogelijkheden om voor zogenaamde niet-liquide beleggingen de systematiek van de vermogenswinstbelasting (VWB) te hanteren in plaats van de systematiek van de vermogensaanwasbelasting (VAB). De wens van de Kamer om voor belangen van minder dan 5% in familiebedrijven de VWB voor te schrijven in plaats van de VAB, stuit af op het risico dat een dergelijk onderscheid mogelijk een ongeoorloofde steunmaatregel is. Vandaar de gedachte om deze specifieke uitzondering te vervangen door een generieke regel waarbij liquide beleggingen worden onderworpen aan de VAB en niet-liquide beleggingen aan de VWB. De vraag die aan ons is voorgelegd of zo'n systematiek uitvoerbaar zou zijn voor onze leden in het kader van de renseignering ten behoeve van de Vooraf Ingevulde Aangifte.

2. Alternatief: een VWB voor belangen in niet-ter beurze genoteerde ondernemingen

Alvorens in te gaan op de hierboven genoemde vraagstelling, willen wij wijzen op een mogelijk alternatieve benadering. In deze variant wordt een VWB voorgeschreven voor belangen in ondernemingen waarvan de aandelen niet op een beurs worden verhandeld. Wellicht dat in een dergelijke variant het risico op een ongeoorloofde steunmaatregel er niet is. De gedachte is dat het "voordeel" van de VWB wordt geneutraliseerd door het nadeel van de slechtere handelbaarheid van dergelijke belangen. Dergelijke ondernemingen kunnen immers vanwege de geringe handelbaarheid minder makkelijk kapitaal aantrekken dan een onderneming met beursnotering. Vanwege de ongelijkheid van de ondernemingen zou een ongelijke behandeling mogelijk geen verboden steunmaatregel zijn. Een dergelijke variant zou in de uitvoering veel eenvoudiger zijn dan een systematiek gebaseerd op het onderscheid tussen financiële instrumenten die liquide zijn en overige financiële instrumenten.

3. Een VWB voor niet-liquide beleggingen

Wij gaan hierna in op de aspecten die wij bij een eerste analyse hebben geïdentificeerd specifiek in de context van de beleggingen van klanten die de bank administreert op de effectenrekening van de klant. Onze werkhypothese tot nu toe is dat de bank voor de renseignering van de beleggingen van de klant de huidige IT-systemen aanpast teneinde voor die beleggingen een vermogensaanwas te kunnen vaststellen en renseigneren die dan

onderdeel is van de totale vermogensaanwas van alle door de klant gehouden beleggingen zoals die blijkt uit de aangifte voor de VAB.

(i) De huidige systemen voorzien niet in een administratief onderscheid tussen liquide en niet-liquide beleggingen omdat dat onderscheid nu niet relevant is. Wij vinden het essentieel om vast te houden aan het beginsel dat van de banken gevraagd wordt om eenduidige financiële en andere harde data aan te leveren aan de belastingdienst opdat die de VIA kan invullen en opdat de klant op basis van diezelfde data de VIA kan controleren. Een voorbeeld van het succes van een dergelijke aanpak is ook de renseignering van bankrekeningen door de banken¹. Vanwege de massaliteit van de aan te leveren gegevens is het in de bancaire context eenvoudigweg niet mogelijk om een kwalitatieve fiscaal-juridische beoordeling te maken van individuele posities. De bank geeft geen fiscale kwalificatie aan financiële data; dat doen de belastingplichtige en de belastingdienst.

(ii) Wij hebben conceptueel beoordeeld of het onderscheidend criterium voor liquide belegging dermate geobjectiveerd zou kunnen worden dat het - in theorie² - te implementeren zou zijn in de IT-systemen van de bank. Onze voorlopige conclusie is dat zo'n aanpak niet tot een gewenste uitkomst zou leiden. Een geobjectiveerde definitie waarbij financiële instrumenten die op een gereguleerde beurs worden verhandeld en participaties in ICBE's als liquide worden aangemerkt en alle andere financiële instrumenten als niet-liquide, zou niet de beleggingsfondsen omvatten die geen ICBE-status hebben. Dergelijke niet-ICBE fondsen hebben een mate van liquiditeit die afhankelijk is van de voorwaarden waaronder een participatie in een dergelijk fonds ter inkoop kan worden aangeboden. In de praktijk zien wij hier een grote mate van verscheidenheid. Wij hebben geen objectief en makkelijk kenbaar criterium kunnen vinden dat voor dergelijk fondsen gehanteerd zou kunnen worden bij de implementatie in de IT-systemen. Gezien de - in Europees perspectief - beperkte markt voor particuliere beleggers in Nederland, gaan wij er bovendien van uit dat buitenlandse vermogensbeheerders niet snel een specifieke *datafeed* voor de Nederlandse markt zullen ontwikkelen op basis van het onderscheid liquide versus niet-liquide. Daarnaast is de vraag of niet-EU fondsen goed in een dergelijk systeem kunnen worden ingepast

(iii) Wij zien het risico van arbitrage waarbij liquide beleggingen worden ondergebracht in fondsen die niet voldoen aan de gehanteerde definitie van liquide. Dat vereist dan weer ingewikkelde wetgeving die deze arbitrage tegen moet gaan.

(iv) Indien het mogelijk zou zijn om een onderscheid te maken tussen liquide beleggingen en overige beleggingen aan de hand van objectieve criteria die in IT-systemen ingebouwd kunnen worden – een mogelijkheid die wij nu niet zien -, dan voorzien wij dat de banken niet langer kunnen volstaan met een renseignering alleen op basis van de methodiek van de VAB. Het is onvermijdelijk dat klanten en wellicht ook de AFM zullen vragen om systemen die ook de data genereren die nodig zijn voor de aangifte op basis van VWB. Maar het bouwen en naast

¹ Zie ook de Kamerbrief van 24 maart 2024 met de kabinetsreactie op het Global Tax Evasion Report 2024.

² Wij hebben geen analyse laten maken door IT-specialisten hetgeen wel noodzakelijk is.

elkaar onderhouden van twee IT-systemen waarbij zowel data worden geproduceerd voor de VAB als data voor de VWB vinden wij onwenselijk en niet proportioneel.

(v) Onze indruk is dat het financiële belang van het theoretische onderscheid tussen liquide beleggingen en overige beleggingen met betrekking tot financiële instrumenten die op een effectenrekening bij een bank worden geadmistreerd zeer gering is. In de eerste plaats bieden banken slechts een beperkte groep klanten de mogelijkheid om te participeren in beleggingen met een niet-liquide karakter. Voor de reguliere beleggers passen dergelijke beleggingen immers niet in het risico- en liquiditeitsprofiel. En daar waar door de bank de niet-liquide belegging wordt aangeboden is dat altijd in combinatie met de aanwezigheid van liquide vermogen. In de tweede plaats is bij dergelijke beleggingen in de regel een vermogensaanwas pas zichtbaar bij verkoop of uitkering. Gedurende de lock-up periode is de waardering in de regel niet hoger dan de initiële inleg; een uitzondering zijn vastgoedfondsen waar de waardering afhankelijk is van taxaties van het vastgoed. Voor de door banken geadmistreerde niet-liquide beleggingen zou een betalingsregeling dan ook een goed werkbaar alternatief kunnen zijn.

(vi) Wij wijzen erop dat een verschillende behandeling van liquide en niet-liquide fondsen kan leiden tot een fiscaal gemotiveerde beleggingskeuzes; daar waar bij een gelijke fiscale behandeling mogelijk een andere keuze passender was geweest.

(vii) De rechtspraak van de Hoge Raad heeft een nadere invulling gegeven aan de toepassing van goed koopmansgebruik bij de verkrijging van specifieke inkomensbestanddelen zoals de uitkering van meegekocht dividend, de verkrijging en verkoop van claimrechten, de verkrijging van bonusaandelen uit de winstreserve of uit de agioreserve en de terugbetaling van kapitaal. Voor de renseignering voor de VAB zal de waarde in het economische verkeer van de beleggingen het uitgangspunt zijn. Dat uitgangspunt wordt dan gecombineerd met het concept van de onttrekking bij de omzetting van de betreffende beleggingen in geld. Een VWB voor niet-liquide beleggingen lijkt alleen uitvoerbaar op basis van gemiddelde kostprijs. De methode hoe die gemiddelde kostprijs te bepalen zou wettelijk vastgelegd moeten worden teneinde een uniforme toepassing te waarborgen.

4. Conclusie

Wij begrijpen de politieke wens om op een korte - maar realistische termijn - te komen tot een belastingheffing op basis van werkelijk rendement. Onze leden erkennen daarbij hun maatschappelijke rol en zij zullen de benodigde capaciteit vrijmaken om op een effectieve wijze met de belastingdienst te kunnen samenwerken in dit ambitieuze project. Wij zien niet hoe op een effectieve wijze in de renseignering voor de VIA een onderscheid kan worden gemaakt tussen liquide en niet-liquide beleggingen. Wij betwijfelen dan ook of een dergelijke hybride oplossing systeemtechnisch haalbaar is. Indien dat onderscheid wel zou worden gemaakt, voorzien wij dat de banken niet langer kunnen volstaan met een renseignering alleen op basis van de methodiek van de VAB. Het is onvermijdelijk dat klanten en wellicht ook de AFM zullen vragen om systemen die ook de data genereren die nodig zijn voor de aangifte op basis van VWB. Maar het bouwen en naast elkaar onderhouden van twee IT-systemen waarbij zowel data worden geproduceerd voor de VAB als data voor de VWB, zo dat al mogelijk zou zijn, is onwenselijk en – gezien het voorgaande - niet proportioneel.

Ministerie van Financiën

t.a.v.

Dutch Fund and
Asset Management
Association

Amsterdam, 10 mei 2024

+31 20 240 22 15

www.dufas.nl

KVK 24344797

POSTADRES:

Barbara Strozziilaan 201

1083 HN Amsterdam

Onderwerp:

Hybride stelsel heffingen in box 3

Geachte heer beste

Hierbij vraagt DUFAS (de branchevereniging voor fonds- en vermogensbeheerders in Nederland) graag uw aandacht voor de gevolgen van een hybride stelsel bij belastingheffingen in box 3.

Hybride stelsel

In de consultatieversie van het wetsvoorstel wet werkelijk rendement box 3 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Financiën op 8 september 2023, wordt het werkelijke rendement in box 3 belast. De hoofdregel is vermogensaanwasbelasting, met als uitzondering vermogenswinstbelasting voor onroerende zaken en aandelen in familiebedrijven en startende ondernemingen. Nu is gebleken dat bij een dergelijk onderscheid bij aandelen in familiebedrijven mogelijk sprake is van onrechtmatige staatssteun, wordt een alternatief onderzocht.

In het Commissiedebat van 18 april jl. is gesproken over een generieke uitzondering op de vermogensaanwasbelasting, namelijk een vermogenswinstbelasting voor illiquide beleggingen.

Graag zouden wij namens de leden van DUFAS willen reageren op deze voorgestelde generieke uitzondering voor illiquide beleggingen.

Gedragseffecten

In onze consultatiereactie van 20 oktober 2023¹ hebben wij reeds gewezen op gedragseffecten die een hybride stelsel met zich mee kunnen brengen. Een hybride stelsel kan er mogelijk toe leiden dat belastingplichtigen zich bij hun keuzes laten leiden door box 3 belasting en daarbij keuzes kunnen maken die niet altijd geschikt of passend zijn. Wij zijn van mening dat niet een fiscale behandeling, maar de meest geschikte vorm van vermogensopbouw die past bij de individuele situatie van de particuliere belegger leidend zou moeten zijn.

In dit geval zou een vermogenswinstbelasting voor illiquide beleggingen ertoe kunnen leiden dat beleggers wegens uitstel van belastingheffing over ongerealiseerde koersresultaten een incentive hebben om te beleggen in illiquide beleggingen, terwijl de risico's die aan deze illiquide beleggingen verbonden zijn minder of niet goed bij deze beleggers kunnen passen.

Daarnaast zien wij het risico dat een dergelijk hybride stelsel kan leiden tot fiscaal gedreven structuren om onder een vermogensaanwasheffing te vallen en daarmee uitstel van heffing na te streven.

¹ https://www.dufas.nl/site/assets/files/2961/consultatiereactie_wet_werkelijk_rendement_box_3.pdf

Lastendruk beleggingsfondsen

Momenteel wordt er geen onderscheid gemaakt tussen liquide en illiquide beleggingen, omdat daar op dit moment geen noodzaak toe bestaat. Er zijn geen criteria vastgesteld om te bepalen wanneer er sprake is van een liquide of illiquide belegging.

Wij zetten dan ook vraagtekens bij de haalbaarheid van het maken van een dergelijk onderscheid. Los van de vraag of buitenlandse fonds- en vermogensbeheerders zullen meewerken aan het maken van een onderscheid gebaseerd op criteria die zijn vastgesteld op nationaal niveau, zien de zorgen van de leden van DUFAS op de mogelijke toename van de lastendruk wegens het aanleveren van de benodigde informatie om een belegging te kunnen kwalificeren als liquide of illiquide. De lastendruk op fonds- en vermogensbeheerders is momenteel al aanzienlijk door de verscheidenheid aan wettelijke rapportage- en informatieverplichtingen.

Verschraling van het aanbod

Zelfs als een onderscheid tussen liquide en illiquide beleggingen mogelijk is, dan zal een hybride stelsel met zowel vermogensaanwasbelasting als vermogenswinstbelasting moeten leiden tot het aanpassen van de IT-systemen voor renseignering bij banken. Gezien momenteel slechts een kleine groep beleggers belegt in illiquide beleggingen, is het zeer de vraag of de banken deze investering voor een dubbel IT-systeem zullen maken. De kans dat banken besluiten illiquide beleggingen niet langer aan te bieden, achten wij zeer reëel. Dit zou een verschraling van het aanbod aan (particuliere) beleggers betekenen.

Conclusie

DUFAS is voorstander van een fiscaal systeem dat uitgaat van een belastingheffing op basis van werkelijk rendement. Wij betwijfelen echter of een hybride systeem leidt tot de juiste resultaten.

Uiteraard zijn wij bereid een en ander desgewenst nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens
Persoonsgegevens Regulatory Affairs

DUFAS: Dutch Fund and Asset Management Association

Sinds 2003 zet DUFAS zich in voor een gezonde vermogensbeheersector in Nederland. DUFAS telt ruim 50 leden: van grote assetmanagers die de Nederlandse pensioen- en verzekeringsvermogens beleggen tot kleinere, specialistische vermogensbeheerders. Ook bureaus met juridische- en fiscale experts zijn aangesloten als geassocieerde leden. DUFAS vergroot het bewustzijn van de maatschappelijke relevantie van beleggen, helpt mee aan het ontwikkelen van sectorstandaarden en vertegenwoordigt de sector bij de invoering van nieuwe wet- en regelgeving. Daarnaast zet DUFAS zich in voor één Europese markt met gelijke regelgeving.